

آیین نامه حفاظتی کار با سموم دفع آفات نباتی در کشاورزی

عدف از تدوین این آیین نامه اجرای مفاد ماده 85 قانون کار جمهوری اسلامی ایران می باشد که در مورد آن عده از کارگران کشاورزی که در عملیات مبارزه شیمیایی با آفات نباتی در مزارع ، باغات ، انبارها و اماکن کشاورزی شرکت می کنند

فصل اول - تعاریف و اصلاحات :

- 1- کارگر سمپاشی : منظور از کارگر سمپاشی در این آیین نامه کارگری است در مقابل دریافت حق السعی به درخواست کارفرما در یکی از بخشهای مختلف کشاورزی یک یا چند کار از کارهایی که به مبارزه شیمیایی با آفات به وسیله سم دفع آفات نباتی مربوط می شود مبادرت می ورزد
- 2- باتوجه به ماده 3 قانون کار جمهوری اسلامی ایران از لحاظ این آیین نامه کارفرما هر شخص حقیقی یا حقوقی است که کارگر سمپاشی طبق قرارداد کتبی یا شفاهی برای او یا به حساب او یا دریافت حق السعی در یک یا چند شغل از مشاغل مربوط به بخش کشاورزی در مبارزه شیمیایی با آفات کار می کند
- 3- آفات : منظور از آفات در این نامه کلیه موجودات زنده ای هستند که در مزارع و باغات یا انبارها و اماکن کشاورزی به طور مستقیم و غیر مستقیم موجب تقلیل کمی و کیفی محصولات و فرآورده های کشاورزی و دامی می شوند
- 4- سموم دفع آفات نباتی : منظور از سموم دفع آفات نباتی هر گونه مواد شیمیایی معدنی یا آلی یا هورمونی و بیولوژیک است که بتوان با کاربرد آن به طور مستقیم و یا غیر مستقیم از زیان آفات زنده به محصولات و فرآورده های کشاورزی دامی جلوگیری کرده یا آنرا متوقف یا محدود نمود
- 5- انبار سم : به محلی گفته می شود که سموم دفع آفات نباتی موضوع ردیف 4 به مقدار کم یا زیاد در آنجا نگهداری می شود
- 6- وسایل آماده کردن سم : به وسایلی گفته می شود که سموم دفع آفات نباتی را توسط آن با یکدیگر یا با مواد ضمیمه به نحوی مخلوط یا رقیق می نمایند تا آماده مصرف گردد این مواد ضمیمه می تواند شامل :

1- مواد بی اثر

2- امولسیون کننده

3- خیس کننده و پخش کننده و یا دتر جنت ها

4- جلب کننده آفات

5- مواد رنگی

7- وسایل سمپاشی به کلیه وسایلی اطلاق می شود که با استفاده از آن بتوان سموم دفع آفات نباتی آماده برای مصرف اعم از جامد یا مایع یا گاز به محل فعالیت آفات مورد نظر رسانده و آفت را به نحوی در معرض آن قرارداد این وسایل شامل انواع محلول پاش ها وگردپاش ها وگردپاش های ساده وکوچک دستی تاسمپاشی های بزرگ موتوری ، هواپیما و هلیکوپترهای سمپاشی وهمچنین کپسولهای حاوی گازها ومایعات سمی تحت فشار ولوله های انتقال این قییل گازها به محل ضد عفونی واپلیکاتورهای قرص گذاری یا تزریقی وباطعمه گذاری ونظایر آن می باشد 0

8- سمپاشی : سمپاشی عبارت است از کاربرد سموم دفع آفات نباتی آماده برای مصرف در محل فعالیت آفات مورد نظر وقراردادن آفات در معرض تأثیر آن 0

9- اماکن کشاورزی : منظور از اماکن کشاورزی هر نوع محیطی است که در آن کارگر به تقاضای کارفرما یا نماینده او در یکی از فعالیت های کشاورزی اشتغال دارد مثل مزرعه باغ - انبار - آغل - اصطبل - مرغداری - زنبور داری - محل پرورش ماهی وغیره این اماکن می تواند محصور یا غیر محصور ومسقف یا غیر مسقف باشد ابنیه مسکونی موجود در مزارع وسایر باغات وسایر اماکن کشاورزی مشمول این تعریف نمی باشد 0

10- وسایل حفاظتی به هر نوع وسیله ای اطلاق می شود که با بکار بردن آن بتوان هنگام کار از خطر تماس سموم دفعآفات نباتی با بدن ویا ورود آن به بدن کاست ویا از آن ممانعت بعمل آورد نظیر کلاه عینک , عینک دستکش , ماسک , چکمه , لباس های غیر قابل نفوذ آب وغیره

11- روش های حفاظتی به روش هایی گفته می شود که با رعایت آن بتوان خطر ورود سموم دفع آفات نباتی را به بدن در هنگام مصرف تقلیل داد مانند حرکت در جهت پشت به باد در مواقع محلول باشی یا تنظیم ارتفاع پرواز در سمپاشی های هوایی ونظایر آن

12- مسمومیت عبارت است از اختلالات موقتی یا ائمی فیزیولوژیک وییولوژیک که در نتیجه ورود سم به بدن از طرق جذب پوستی دستگاه گوارش ودستگاه تنفسی بوجود می آید 0

13- کمک های اولیه عبارت از اقدامات سنجیده ای که به محض مشاهده علایم وآثار مسمومیت با استفاده از وسایل یا مواد وباروش های خاص برحسب مورد برای تقلیل خطر تارسیدن پزشک باید توسط افراد آگاه (آموزش دیده) در مورد شخص مسموم بعمل آید 0

فصل دوم - وظایف کارفرما

14-ماده 1: تهیه انبار سم متناسب با نوع سم ومقدار آن وشرائط نگاهداری با توجه به آب وهوای منطقه وحفظ سلامت محیط زیست به عهده کارفرما می باشد 0

تبصره 2- در صورتی که سموم مورد مصرف به مقداری باشد که بتوان آن را در قفسه یا جعبه چوبی ویا فلزی قفل دار در جای مناسبی قرارداد قفسه یا جعبه مذکور به منزله انبار سم تلفی می شود وباید روی

آن و باروی درب انبار سم علایم خطر مناسب یا تابلویی برای آگاهی دادن ورعایت احتیاطات لازم نصب گردد0

تبصره 3- در صورت نگاهداری سموم قابل احتراق تأمین تسهیلات آتش نشانی متناسب با نوع مقدار و حجم انبار ضروری است 0

ماده 2: تأمین سم یا سموم مورد مصرف به مقادیر مورد نیاز با توجه به توصیه های سازمان حفظ نباتات وزارت کشاورزی در بسته بندی های مصوبه به عهده کارفرماست 0

ماده 3: تأمین وسایل و تجهیزات مخصوص آماده کردن سم متناسب با نوع سم و روش سمپاشی و حجم کار به عهده کارفرماست 0

تبصره – وسایل مذکور فوق باید کاملاً سالم و بدون عیب بوده و در خلال کار نیز مرتباً از طرف کارفرما مورد بازدید قرارگیرد تادر صورت مشاهده بروز نقص نسبت به رفع نقص یا تعویض وسیله معیوب اقدام نماید0

ماده 4- تأمین وسایل سمپاشی از نظر نوع و تعداد آن متناسب با نوع سم ، روش سمپاشی و حجم و نوع کار سمپاشی به عهده کارفرماست

تبصره 1- منظور از نوع وسایل سمپاشی عبارت است از انواع سمپاشهایی که در ردیف شماره 7 فصل تعاریف به آن اشاره شده است 0

تبصره 2- منظور از سم شکل فیزیکی آن در موقع مصرف مانند امولسیون ، پودر قابل تعلیق در آب سوسپانسیون ، گرانول قرص و حبه ، گاز و نظایر آن می باشد0

تبصره 3- منظور از روش سمپاشی عبارتست از سمپاشی به طور عادی و همچنین سمپاشی بوته های کوتاه یا درخت های بلند یا سطوح اماکن کشاورزی

تبصره 4- وسایل سمپاشی باید کاملاً سالم و بدون عیب بوده و در خلال کار نیز مرتباً از طرف کارفرما و با نمایندگان او مورد بازدید قرارگیرد تادر صورت مشاهده بروز نقص نسبت به رفع نقص یا تعویض وسیله معیوب اقدام نماید 0

ماده 5: تأمین لوازم حفاظت فردی مندرج در ردیف شماره 10 فصل تعاریف متناسب با نوع سم و روش سمپاشی به عهده کارفرما می باشد0

تبصره – لوازم حفاظت فردی باید سالم و بدون عیب و نقص بوده و مرتباً مورد بازرسی قرار گیرد تادر صورت بروز عیب و نقص ویایی اثر شدن مواد عمل کننده موجود در قالبیلتر ها ، ماسک ها نسبت به رفع نقص یا تعویض آن اقدام شود 0

ماده 6: تهیه و نصب علائم خطر برای توجه اشخاص متناسب با نوع سم و طبق توصیه های سازمان حفظ نباتات وزارت کشاورزی در مزارع و باغات و اماکن کشاورزی که سم پاشی شده می شوند به عهده کارفرما می باشد 0

تبصره 1- علائم فوق باید قبل از سمپاشی نصب و پس از رفع خطر برداشته شود 0

تبصره 2- تعداد علائم خطر باید متناسب با وسعت مزرعه یا باغ مکان کشاورزی سمپاشی شده باشد و در جاهایی نصب شود که توجه اشخاص را از روایای مختلف جلب نماید 0

ماده 7: تأمین وسایل و مواد برای کمکهای اولیه و همچنین حصول اطلاع از روش های مربوط به این کمک ها و نحوه معالجات مندرج در برچسب سم متناسب با نوع سمی که مصرف می شود به عهده کارفرماست 0

تبصره 1- کارفرما مکلف است نام و نشانی و شماره تلفن نزدیکترین پزشک یا درمانگاه به محل سمپاشی را قبل از شروع سمپاشی بدست آورد و در طول سمپاشی همراه داشته باشد تا در صورت لزوم برای برقراری تماس سریع از آن استفاده نماید 0

تبصره 2- تأمین امکانات حمل مسموم له نزدیکترین درمانگاه یا پزشک و یا آوردن پزشک به بالین مسموم به عهده کارفرماست

تبصره 3- دادن اطلاعات لازم در مورد مشخصات سم مصرفی و علائم مسمومیت و کمکهای اولی و پادزهر مندرج در برچسب ظروف محتوی سم به پزشک معالج در صورت ضرورت به عهده کارفرماست 0

ماده 8: تأمین دسترسی به پزشک برای انجام مقاصد زیر به عهده کارفرماست

1- انجام معاینه کارگران سمپاش قبل از شروع به کار سمپاشی جهت صدور گواهی سلامت انسان برای انجام کار سمپاشی طبق مفاد ماده 90 قانون تأمین اجتماعی و تبصره 1 ماده 24 آیین نامه اجرایی قانون حفظ نباتات

2- معاینه معالجه کارگران سمپاش در صورت بروز علائم مسمومیت در خلال کار طبق مفاد تبصره 3 ماده 24 آیین نامه اجرایی قانون حفظ نباتات

3- انجام معاینه کارگران سمپاش که به علت مسمومیت تحت معالجه بوده ان جهت صدور گواهی لازم برای شروع مجدد کار سمپاشی طبق مفاد تبصره 3 ماده 24 آیین نامه اجرایی حفظ نباتات

ماده 9- کارفرما مکلف است قبل از شروع عملیات سمپاشی آموزشهای لازم را به کارگران سمپاش بدهد

آموزشهایی که باید به کارگران سمپاش داده شود شامل موارد زیر است :

1- درجه سمیت ترکیب شیمیایی که به عنوان سم مورد استفاده قرار می گیرد

2- راه های نفوذ ترکیب فوق به بدن همراه توضیح بیشتر وکافی در باره راه نفوذی که باعث خطرات بیشتری می شود 0

3- طرز آماده کردن سم مورد عمل، طرز استفاده از سمپاش .روش یا روش های صحیح سمپاشی و لوازم حفاظت فردی در خاتمه کار به طور روزانه

4- نحوه استفاده از لوازم حفاظتی فردی و ضرورت استفاده صحیح از آنها

5- احتیاطاتی که باید از ابتدای باز کردن بسنه های سم تا انتهای عمل سمپاشی برای جلوگیری از خطر مسمومیت رعایت شود.

6- علائمی که در صورت بروز مسمومیت ممکن است درشخص مسموم ظاهر شود

7- اقداماتی که باید به عنوان کمک های اولیه در صورت مشاهده غلایم مسمومیت در مورد شخص مسموم به عمل آید.

تبصره 1- سطح ای ن آموزشها باید حداقل در حد مطالب مندرج در بر چسب مصوب سم مورد عمل باشد از نشریات سازمان حفظ نباتات نیز می توان در زمینه هایی برای آموزش بیشتر استفاده نمود

تبصره 2- کارفرما بایستی علاوه بر آموزش شفاهی یک نسخه کتبی از مفاد مطالبی که آموزش داده نیز به هر کارگر سمپاش بدهد.

ماده 10- کار فرما مکلف است در طول سمپاشی بر کلیه عملیات سمپاشی نظارت نماید برای انجام این نظارت لازمست کار فرما در طول مدت سمپاشی برای مراجعات ضروری یک نسخه از این آئین نامه و یک نسخه از بر چسب سم مورد عمل و در صورت امکان سایر نشریات مربوط به آن را همراه داشته باشد

1- حصول اطمینان از سالم و قابل استفاده بودن وسایل آماده کردن سم و وسایل سمپاشی و وسایل حفاظتی.

2- حصول اطمینان از آماده کردن صحیح سم و رعایت روش صحیح سمپاشی و استفاده صحیح از وسایل حفاظتی.

3- حصول اطمینان از دفن ظروف محتوی سموم در جای مناسب یا از بین بردن آن به نحو صحیح و ریختن آب شستشوی وسایل آماده کردن سم و وسایل سمپاشی در جایی که ایجاد خطر نکند و باعث آلودگی محیط زیست نشود.

4- حصول اطمینان از نظافت شستشوی وسایل آماده کردن سم و وسایل حفاظتی در خاتمه کار به طور مستمر

5- اطمینان از سلامتکارگران کشاورزی سمپاشی در ول مدت سمپاشی و انجام به موقع کمک های اولیه و مراجعه فوری به پزشک در صورت بروز مسمومیت

فصل سوم - وظایف کارگر سمپاش:

ماده 11: کارگر سمپاش مکلف است به آموزشهایی که توسط کارفرما داده می شود توجه نماید و اگر مطالب آموزش داده شده را به طور کامل و صحیح درک نکند و یا در نحوه اجرای آن ابهام داشته باشد باید درباره آن سوال کرده تا روشن شدن مطالب و رفع ابهام موضوع را پیگیری نماید

ماده 12: کارگر سمپاش مکلف است برای آماده نمودن سم مطابق آموزشهای داده شده عمل نماید

ماده 13: کارگر سمپاش باید محل سمپاشی را به تریبی که آموزش داده شد انجام دهد.

ماده 14: کارگر سمپاش باید لوازم حفاظت فردی را به تریبی که آموزش داده شد استفاده نماید.

ماده 15: کارگر سمپاش باید وسایل آماده کردن سم و وسایل سمپاشی و لوازم حفاظت فردی را پس از خاتمه کار هر روز طبق آموزشهایی که داده شده شستشو و نظافت نموده و هر کدام را در جای مخصوص خود قرار دهد و پس از آن نسبت به شستشو و نظافت و تعویض لباس خود اقدام نماید.

ماده 16: کارگر سمپاش مکلف است به محض بروز هر گونه نقص یا خرابی در هر یک از وسایل آماده کردن سم یا وسایل سمپاشی و یا وسایل و لوازم حفاظت فردی فوراً مراتب را برای رفع نقص و خرابی به کارفرما اطلاع دهد.

ماده 17: کارگر سمپاش مکلف است به محض مشاهده علائم مسمومیت و یا هر یک از کارگران ضمن اطلاع فوری به کارفرما جهت تامین معالجات پزشکی نسبت به انجام کمک های اولیه ای که آموزش آنها دیده است اقدام نماید

ماده 18: کارگر سمپاش باید کلیه احتیاطاتی را که به او آموزش داده شده از ابتدای شروع کار رعایت نماید